

8 JAN. 1991

1) Advokat Asbjørn Hansen,
Slotsgade 50,
Box 39,
9330 Dronninglund

2. kommunekontor
1989/1121/1600-1
GL/EMJ

- 2) *Dronninglund Kommune (not)*
- 3) *Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt (not)*
- 4) *Husk*
- 5) *Resumé*

I skrivelse af 11. august 1989 har De på vegne af Dronninglund Kommune under henvisning til lov om kommunernes styrelse, § 61, stk. 7, indbragt Tilsynsrådet for Nordjyllands Amts udtalelse af 22. maj 1989 for Indenrigsministeriet. Udtalelsen omhandler bl.a. Dronninglund Kommunes varetagelse af opgaver i henhold til et aftalekompleks af 22. december 1987 omfattende Dronninglund Kommune, Nordisk Nævn for Handicapspørgsmål, Marie Elisabeth og Harald Høgsbro's Fond til bevarelse af Dronninglund Slot og Dronninglund Slot Kursuscenter A/S.

De har i Deres skrivelse anført, at De alene anker tilsynsrådets afgørelse for så vidt angår følgende passus, side 14, afsnit 2, i tilsynsrådets skrivelse af 22. maj 1989:

"Tilsynsrådet må herefter konkludere, at Dronninglund kommune har handlet ulovligt ved at engagere sig i slottets og kursuscentrets drift som angivet ovenfor i aftalekomplekset, og man skal henstille, at byrådet snarest tager initiativ til optagelse af forhandlinger med Marie Elisabeth og Harald Høgsbro's fond til bevarelse af Dronninglund Slot, Dronninglund Slot Kursuscenter A/S og Nordisk Nævn for Handicapspørgsmål med henblik på, at Dronninglund kommune udtræder helt som aftalepartner i sagen."

I Deres skrivelse til Indenrigsministeriet har De gjort gældende, at kommunen ved at indgå i det omhandlede aftalekompleks ikke har foretaget sig noget ulovligt, ligesom det nævnte engagement efter Deres opfattelse ikke indebærer nogen risiko for

Socialministeriet og Undervisnings- og Forskningsministeriet har ved skrivelser af 5. februar 1990 henholdsvis 19. marts 1990 meddelt, at der ikke i de pågældende ministeriers lovgivning er hjemmel til, at en kommune kan varetage den nævnte opgave.

Indenrigsministeriets udtalelse:

Indenrigsministeriet skal indledningsvis bemærke, at det almindelige tilsyn med kommunerne varetages af tilsynsrådene, jf. § 47, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 31 af 22. januar 1990, som ændret ved lov nr. 389 af 13. juni 1990.

Indenrigsministeriet er ikke almindelig klageinstans i forhold til tilsynsrådernes udtalelser. Derimod udøver Indenrigsministeriet et retligt tilsyn med tilsynsrådene, jf. § 61 a i lov om kommunernes styrelse. Endvidere kan tilsynsrådernes afgørelser efter den kommunale styrelseslovs § 61, stk. 1 og 2 - 4 af henholdsvis kommunalbestyrelsen og de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer ankes til Indenrigsministeriet, jf. samme lovs § 61, stk. 7. Indenrigsministeriet kan endelig på samme måde som tilsynsrådene afgive vejledende udtalelser om forståelsen og fortolkningen af den kommunale styrelseslovgivning samt offentligretlige og kommunalretlige grundsætninger.

Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt har i det foreliggende tilfælde ikke truffet en afgørelse, som kan ankes til Indenrigsministeriet, men har alene tilkendegivet sin retsopfattelse samt forbeholdt sig - såfremt kommunens dispositioner i det omhandlede tilfælde påfører kommunen tab - at vende tilbage til spørgsmålet om, hvorvidt der i givet fald kan gøres erstatningsansvar gældende i henhold til styrelseslovens § 61, stk. 3.

Indenrigsministeriet skal som sin retsopfattelse vedrørende Dronninglund kommunes engagement i aftalekomplekset af 22. december 1987 udtale følgende:

En kommune kan i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne, d.v.s. de regler, der regulerer kommunernes varetagelse af ulovbestemte opgaver, lovligt leje lokaler af f.eks. en privat virksomhed med henblik på videreudlejning under forudsætning af, at kommunen herved varetager et kommunalt formål, og at kommunen i øvrigt handler økonomisk forsvarligt.

De har i Deres henvendelse til Indenrigsministeriet som argument for, at Dronninglund Kommunes engagement i det omhandlede aftalekompleks af 22. december 1987 er lovligt, indledningsvis anført, at en kommune lovligt kan drive institutioner for handicappede og herunder for døvblinde. De ser på denne baggrund ikke noget til hinder for, at Dronninglund Kommune kan engagere sig i uddannelsen af døvblindepersonale ved at stille lokaler til rådighed for NUD.

Vedrørende det kommunale formål med deltagelsen i aftalekomplekset har De anført, at formålet alene har været at tiltrække en institution henhørende under Nordisk Ministerråd. De har samtidig fremhævet, at placeringen af NUD på slottet medvirker til bevarelsen af dette, samt at kommunen i aftalekomplekset har sikret borgerne en vis fortrinsstilling ved bestilling af slotskælderen - uden at dette dog har været afgørende for kommunen.

De har endelig i Deres skrivelse til ministeriet henvist til det forhold, at ministeren for Nordisk Samarbejde har været orienteret om forhandlingerne med Nordisk Nævn for Handicapspørgsmål om placeringen af NUD på Dronninglund Slot, samt at kommunens engagement i aftalekomplekset af 22. december 1987 i øvrigt ikke indebærer nogen risiko for tab for kommunen.

Indenrigsministeriet skal hertil udtale, at kommuners og amtskommuners adgang til at påtage sig - eller yde støtte til - undervisningsopgaver i vid udstrækning er reguleret i lovgivningen. I den udstrækning der - som i det foreliggende tilfælde - ikke i lovgivningen er hjemmel til eller forbud imod kommunalt engagement i en bestemt undervisningsvirksomhed, f.eks. i form af tilskud til undervisningsinstitutionen, er det Indenrigsmini-

nisteriets opfattelse, at det kommunale engagement kun er lovligt, såfremt uddannelsesinstitutionens aktiviteter knytter sig tæt til løsningen af en kommunal opgave, og såfremt der i øvrigt er en væsentlig interesse for kommunen i den pågældende undervisningsinstitution. Dette kan f.eks. være tilfældet i situationer, hvor hovedparten af uddannelsesinstitutionens elever kommer fra kommunen.

Indenrigsministeriet finder ikke, at der i den foreliggende sag er tale om en undervisningsinstitution, hvis aktiviteter er af væsentlig interesse for kommunen, og som knytter sig så tæt til løsningen af kommunale opgaver, at dette kan medføre, at Dronninglund Kommunes engagement i aftalekomplekset af 22. december 1987 er lovligt. Der foreligger således efter ministeriets opfattelse ikke den nødvendige sammenhæng mellem det forhold, at en kommune kan drive en institution for handicappede og det at videreuddanne døvblindepersonale fra hele Norden. Det er herudover ikke en kommunal, men en statslig opgave at tage stilling til, hvorvidt og i bekræftende fald hvor en fællesnordisk institution skal søges placeret i Danmark. Det skal i denne sammenhæng fremhæves, at Dronninglund Kommune, jf. sekretariatet for ministeren for nordisk samarbejdes udtalelse i sagen, ikke på noget tidspunkt fra statslige myndigheders side er blevet opfordret til at påtage sig ikke-kommunale opgaver i forbindelse med placeringen af NUD på Dronninglund Slot.

Indenrigsministeriet finder heller ikke, at Dronninglund Kommunes interesser i at bevare Dronninglund Slot og i at etablere et samlingssted for borgerne - kan medføre, at kommunen lovligt kan påtage sig en i øvrigt ikke-kommunal opgave.

Ministeriet skal endelig, for så vidt angår Deres oplysning om, at det omhandlede engagement ikke indebærer nogen risiko for tab for kommunen, oplyse, at spørgsmål om eventuel risiko for tab ikke er afgørende for, om kommunens engagement er lovligt eller ej. Et konstateret tab vil derimod være en at forudsætningerne for, at der i givet fald kan gøres erstatningsansvar gældende over for kommunalbestyrelsesmedlemmerne.

Indenrigsministeriet er på denne baggrund enig med tilsynsrådet i, at Dronninglund Kommune ikke lovligt har kunnet indgå i det nævnte aftalekompleks som anført.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Dronninglund Kommune og Tilsynsrådet for Nordjyllands Amt.

Med venlig hilsen

Henrik Hølgård

2) Notits

3) Hvilket herved meddeles. Sagens akter vedlægges.